

Série - Bezbariérové trasy Prahou

Od Klementina přes Karlův most na Malou Stranu

- Tato trasa je publikována jako součást série bezbariérových tras Prahou, které jsou vhodné pro bezbariérové cestování
- Všechny publikované trasy jsou sestaveny a prověřeny vozíčkáři
- Hlavními kritérii při výběru vozíčkářských tras byla bezbariérová dostupnost MHD, veřejnou dopravou nebo možnost vyhrazeného parkovacího stání, sjízdnost terénu s minimální pomocí asistence, převážně rovinatý, zpevněný terén s pozvolným klesáním a s minimálním stoupáním. Dalším kritériem byla síť služeb, jako je bezbariérové sociální zařízení, občerstvení.
- Tyto trasy vznikly i díky podpoře společností, které vám v rámci těchto materiálů také představíme.

TRASA 10. – Od Klementina přes Karlův most na Malou Stranu

Staroměstská – Náměstí Jana Palacha – Klementinum - Karlův most - Kampa – Maltézské náměstí - Vojanovy sady - Valdštejnská zahrada - Klárov

Náš poslední výlet je zaměřen na oblast historické staré Prahy. Staré Město bylo osídleno již v 11. století a společně s Pražským hradem je nejstarší částí Prahy. Malá Strana je o něco málo mladší. Byla založena roku 1257 králem Přemyslem Otakarem II. pro posílení obranyschopnosti Hradu. Právě zde se od samého začátku nacházely četné církevní stavby na poměrně malém území, což také z části uvidíme. Naše bezbariérové toulání těmito místy nám část její krásy a tajemství pomůže odhalit. Tato trasa patří k těm mírně náročnějším, ke kterým se řadí všechny cesty historickými oblastmi Prahy. Při cestě je potřeba často překonávat uliční nerovnosti a úseky s historickou dlažbou tzv. kočičími hlavami, které většině vozíčkářům značně znepříjemňuje cestu. Trasa je sestavena tak, aby na ní nebylo nutné překonávat velká stoupání a většina její délky vedla po rovině, nebo z mírného kopečka.

POPIS ZÁKLADNÍCH ÚDAJŮ O TRASE

Začátek trasy: Autobusová zastávka č. 133 Staroměstská Konec trasy: Bezbariérová autobusová linka č. 3 Klárov

Délka trasy: 4,8 km **Čas jízdy:** 2 hod 30 min

Zaměření: poznávací - historické, přírodovědné

Obtížnost: velmi náročná pro mechanický vozík, střední náročnost pro elektrický

vozík

Cenová hladina: zdarma

Naši druhou procházku zahájíme u zastávky bezbariérového autobusu č. 133 Staroměstská. Zde se vydáme směrem k náměstí Jana Palacha, jehož pojmenování je vzpomínkou na studenta Filozofické fakulty Univerzity Karlovy, který se dne 16. ledna 1969 upálil na protest proti okupaci Československa vojsky armád Varšavské smlouvy v horní části Václavského náměstí. Naše cesta od autobusu vede přímo podél Filozofické fakulty, proto se zde můžeme i na chvíli zastavit u vzpomínkové pamětní desky na tohoto studenta, která je umístěná vlevo od vchodu do budovy fakulty. Po pravé straně náměstí pak uvidíme historickou budovu Rudolfina.

Rudolfinum, tato novorenesanční budova se svými koncertními sály tvoří jednu z dominant pravého břehu Vltavy a dnes je sídlem České filharmonie. Byla postavena na konci 19. století dle projektu Josefa Zítka a Josefa Schulze. Svůj název nese podle jména habsburského korunního prince Rudolfa. Rudolfinum je první budova v Praze, která byla postavena na tak rozsáhlém pozemku (5 315 m2), a která sloužila víceúčelovému provozu. V budově je celkem 80 místností a sálů. Nejvýznamnějším sálem je zde Dvořákova síň, kde v roce 1896 zahájila svoji činnost Česká filharmonie skladbami III. Slovanská rapsodie a symfonií Z nového světa. Tento koncert dirigoval skladatel Antonín Dvořák osobně. V roce 1945 se zde konal první koncert mezinárodního

Rudolfinum

hudebního festivalu Pražské jaro a jeho nejprestižnější koncerty se zde konají dodnes. Současný vzhled Rudolfina je z doby jeho rekonstrukce v letech 1990-92, která zachovala podobu původní stavby. Na atice stavby jsou sochy slavných hudebních skladatelů - Georg Friedrich

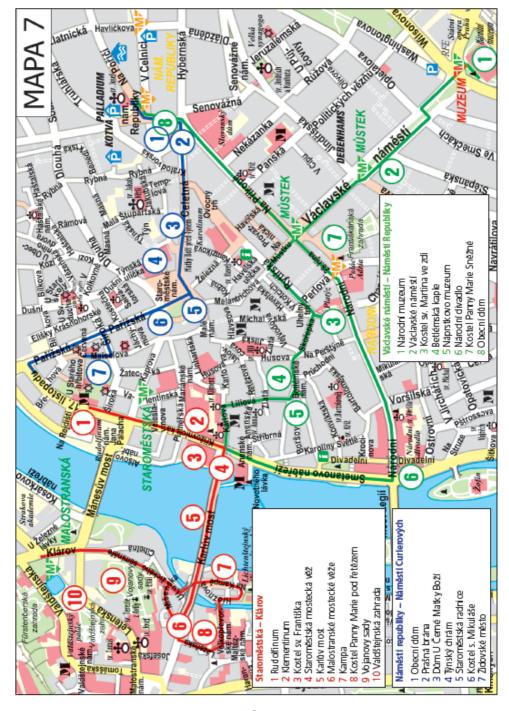

Händel, Ludwig van Beethoven, Wolfgang Amadeus Mozart, Johann Sebastian Bach a další. Po stranách schodiště z náměstí jsou sochy hudebních múz a sochy lvů a sfing.

Dále pokračujeme ulicí 17. listopadu až k historické budově Klementina, bývalé pražské jezuitské koleji, dnes budově Národní knihovny. Z náměstí Jana Palacha jsme pro tuto naši trasu zvolili chodník pravé strany ulice, který je méně pohodlný, než na druhé straně ulice. Tuto stranu jsme zvolili, věříme, že z dobrého důvodu, a tím je právě návštěva areálu Klementina. Pokud tuto významnou památku nebudete chtít navštívit, doporučujeme pro cestu tímto úsekem trasy zvolit levý chodník ulice až ke Karlovu mostu.

Klementinum, bývalá jezuitská kolej, je hned po Pražském hradu druhou nejrozsáhlejší stavební památkou v Praze a také největší jezuitskou stavbou v Čechách. Jezuité přišli do Prahv roku 1556, kdy je povolal císař Ferdinand I. Habsburský, aby posílil svoji protireformační politiku v Čechách. Více než 200 let zde stavěli a upravovali svoji rezidenci, soustavu budov mezi čtyřmi ulicemi a dvěmi náměstími, uvnitř rozdělenou pěti nádvořími. Zajímavostmi Klementina jsou třináctery sluneční hodiny, které jsou umístěny na stěnách komplexu či hvězdárenská věž z roku 1751, z jejíhož ochozu bylo dáváno znamení dělostřelcům k výstřelu oznamujícímu pražským obyvatelům poledne. Jezuité během svého působení v Čechách a v Klementinu věnovali velkou pozornost školství. Vybudovali zde všechny kategorie škol a již v roce 1571 dostali povolení od papeže udělovat akademické hodnosti. V Klementinských školách studovalo hodně budoucích českých vzdělanců, kteří později ovlivnili historii Čech. Jezuitský řád měl ovšem také své stinné stránky jako jsou obecně známé hony na čarodějnice či pálení "nevhodných" knih. V roce 1773 byl Jezuitský řád nařízením papeže Klementa XIV zrušen a i jezuité z Klementina museli odejít. Na třetím nádvoří Klementina se tyčí již zmíněná hvězdárenská věž s kovovou sochou Atlanta na vrcholu. V této věži již více než 200 let (od roku 1775) nepřetržitě pracuje meteorologická observatoř, která pravidelně měří povětrnostní podmínky Prahy. Takto dlouhé měření povětrnostních podmínek je v Evropě unikem. V současnosti je Klementinum sídlem Národní knihovny a jsou zde soustředěny vzácné knihovní fondy. V budově Klementina najdete také hezbariérovou toaletu

Po prohlídce Klementina dále pokračujeme směrem ke Karlovu mostu. Zde musíme přejet na přechodu pro chodce řízeném světelnou signalizací ulici 17. listopadu ke Křížovnickému náměstí. I když jsou zde dobré nájezdy z chodníku na vozovku, doporučujeme velkou obezřetnost, vzhledem k silné dopravě, a velmi krátkým časovým intervalům zelené na semaforu pro pře-

jezd. Na Křížovnickém náměstí se opět na chvilku zastavíme a budeme se věnovat historii. Po pravé straně vidíme **kostel sv. Františka** s přilehlým klášterem, který bohužel není bezbariérový a patří jedinému původně českému řádu – Křížovníkům z červenou hvězdou. Fasáda chrámu je vyzdobena plastikami českých světců od M.V. Jäckla a interiér zdobí fresky od V.V.Reinera. Na nároží kostela ze strany Křížovnické ulice stojí Viniční sloup, pod kterým se nacházejí pozůstatky dlažebních kamenů ze starého Juditina mostu, který byl jako první kamenný most předchůdcem dnešního Karlova mostu. Tato dlažba je dnes nejstarší v Praze. Z pravé strany chrámu stojí bronzová socha Karla IV., vytvořená k příležitosti oslav 500. výročí založení Karlovy univerzity v roce 1848.

Sochy na Karlově mostě

Staroměstská mostecká věž před námi nám vypráví historii jen o málo starší. Je považována za jednu z nejkrásnějších věží středověku. Věž, s jejíž stavbou bylo započato za vlády Karla IV., byla také součástí Staroměstského opevnění. Stavitelem věže byl proslulý Petr Parléř. Staroměstská mostecká věž je bohatě plasticky vyzdobena. Na její východní straně můžeme vidět vypodobnění obou panovníků, za jejichž vlády byla věž postavena vlevo Karel IV. a vpravo Václav IV. Mezi nimi stojí zemští patroni sv. Vít a ještě výš sv. Zikmund a sv. Vojtěch. Na boku věže nechal stavitel Petr Parléř umístit latinský nápis SIGNATESIGNATEMERE METANGISETANGIS ("Zaznamenej si, zaznamenej a střez se, dotkneš-li se mě, zahvneš."). Nápis se čte

www.praguecityline.cz

zepředu i zezadu stejně a měl mystický význam. Sklon středověku – a období Karla IV. obzvláště - k symbolice nasvědčuje již sama chvíle založení věže: roku 1357, 9.7. v 5 hodin 31 minut (135797531). Stejně tak symbolické je i členění věže do čtyř sfér. První je sféra pozemská, druhá pak měsíční zdobená mj. 28 kraby (28 dní oběhu Měsíce). Nad ní se nachází sféra sluneční (symbolizující královskou a císařskou moc) a konečně sféra hvězdná, symbolizovaná sochami svatých. Mostecká věž je zdobena znaky zemí, které náležely k české koruně. Západní strana věže je mnohem chudší, neboť otevřena k mostu často čelila válečným náporům (například v roce 1648, kdy Prahu obléhali Švédové – tuto událost připomíná pamětní deska na stěné věže z roku 1650). Věže bylo také kdysi užíváno jako vězení pro dlužníky a dodnes jsou na stěnách čitelné nápisy vězňů.

Od Křížovnického náměstí na **Karlův most** vede krátké, ale strmé stoupání, proto doporučujeme pro tento cestu s asistentem. Po Karlově mostě přejedeme až Malostranským mosteckým věžím. Přejezd přes Karlův most můžeme označit za lehce namáhavější. Jeho povrch je zhotoven z historické dlažby tzv. kočičích hlav. Je zde tedy potřeba počítat s pomalejší jízdou a šetřením předních koleček mechanických vozíků. Karlův most je postaven na místě původního mostu Juditina z druhé poloviny 12. století. Juditin most byl ve své době nejdelším mostem ve střední Evropě (měřil 514 m), byl však roku 1342 pobořen povodní. Stavbu Karlova inicioval Karel IV. a základní kámen byl položen roku 1357. Karel IV. měl starost, bude-li most opravdu důkladně postaven, aby jej nestihl osud předchozího mostu Juditina. Poručil proto, aby se do malty pro její zpevnění přidávala syrová vejce. Podle výzkumů stavitel mostu Petr Parléř skutečně vejce do malty přidával a dokonce přimíchával i víno. Na 520 m dlouhém a 9,5 m širokém mostě upoutá pozornost především galerie 30 převážně barokních soch a sousoší pochá-

zející ovšem až ze 17. a částečně pak z 19. století od předních sochařů (F. M. Brokoff, M. B. Braun, M. V. Jaeckl a další). Ve středověku se na Karlově mostě konaly dokonce i rytířské turnaje. Na jednom z mostních výstupků byli z mostu potápěni v koších do ledové vody nepoctiví pekaři.

Malostranské mostecké věže uzavírají Karlův most na Malostranské straně mostu, tyto věže nebyly - narozdíl od zdi Staroměstské mostecké věže nikdy vyzdobeny. Menší mostecká věž pochází z opevnění původního mostu Juditina a svůj dnešní renesanční vzhled přijala v 16. století. Uchovává na fasádě cenný románský reliéf - trůnícího panovníka a klečící postavy. Větší z obou věží byla postavena v roce 1464 za vlády krále Jiřího z Poděbrad. I na této věži jsou umístěny znaky a vztahují se k vládě Václava IV, a měla původně pravděpodobně napodobovat Staroměstskou mosteckou věž, o čem svědčí prázdné výklenky na průčelí věže.

Na naší cestě těsně před Malostranskými mosteckými věžemi odbočíme doprava do ulice Míšeňská. Elektrickým vozíkům doporučujeme jet po silnici, protože z některých domů vyčnívají obrubníky do chodníků a zužují jejich průjezd. Pro mechanické vozíky je lepší průjezd touto ulicí po pravém chodníku. Na konci ulice odbočíme doprava do ulice U Lužického semináře, podjedeme Karlův most a pokračujeme rovně přes náměstí Kampy až do parku.

Ostrov Kampa patří mezi neromantičtější a nejklidnější místa Prahy. O ostrovu by se dalo říct, že se opticky skládá ze dvou částí. Ta první blíže ke Karlovu mostu je tvořena malým útulným náměstíčkem a druhou část tvoří park, který vznikl spojením několika historických zahrad. Od Malé Strany odděluje Kampu rameno Vltavy známé jako Čertovka, které prý bylo pojmenováno podle ženy, která zde vlastnila mlýn a vzhledem k tomu, že tehdy proti všem zvyklostem na mlýně úspěšně hospodařila sama, lidé si o ní mysleli, že je spolčená s ďáblem. Ostrov byl až do

poloviny 16. století prakticky pustý, až na tři mlýny. Dnes jsou na dvou z těchto mlýnů stále zachována mlýnská kola. V 16. století se zde na Kampě usadili řemeslníci, mající za povinnost pečovat o Karlův most.

Z Kampy pokračujeme Hroznovou ulicí, kde uvidíme otáčející se kolo Velkopřevorského mlýna v korytě ramene Vltavy zvané Čertovka. A hned na začátku Velkopřevorského náměstí zbytky známé Lennonovy zdi. Po pravém chodníku pokračujeme až na Maltézské náměstí, kde můžeme strávit pár chvil příjemným posezením v restauraci U Vladaře. Restaurace je vybavena bezbariérovou

Kampa park

toaletou. Z Maltézského náměstí se vydáme vpravo ulicí Lázeňskou, i v této ulici doporučujeme jet elektrickým vozíkem po silnici. Za pár chvil máme před sebou další v přízemí přístupnou bezbariérovou památku.

Kostel Panny Marie pod řetězem. Při vjezdu do areálu kostela je zapotřebí překonat jen jeden nízký schůdek, který bez problémů zvládnou i mechanické vozíky. Kostel nese svůj název od středověkého zvyku na noc uzamykat ulice kolem konventu řetězy. Chrám byl vybudovaný pro řád Maltézských rytířů po roce 1169, jako první česká komenda tohoto maltézského řádu. Řád vznikl v 11. století v Palestině pro obranu křesťanů proti pohanům a získaní Svaté země z islámské nadvlády. Dnešní podoba kostela Panny Marie pod řetězem je torzem nedokončeného gotického chrámu, který započal budovat panovník Karel IV. Po této kapitole dějin stavby zde zůstaly zachovány dvě mohutné gotické věže, za nimiž místo chrámové lodi vznikla malá předzahrádka. Dnešní chrám je tvořen z bývalého presbytáře zamýšlené velkolepé stavby. Z výzdoby interiéru kostela zmíníme hlavní oltářní obraz Karla Škréty Bitva u Lepanta. Před tímto obrazem byli vždy pasováni noví členové řádu. Ke kostelu je připojena budova maltézského konventu z poloviny 18. století.

Ulicí Lázeňskou projedeme do Mostecké ulice a z ní pokračujeme zpět k Malostranským mosteckým věžím. Znovu projedeme ulicí Míšeňská. Na konci ulice ale tentokrát odbočíme vlevo do ulice U Lužického semináře. Držet se budeme při levém okraji vozovky. Asi tak po 30 metrech narazíme na vstup do Vojanových sadů, kde si opět můžeme příjemně odpočinout. Na protilehlé straně ulice je vstup do ulice Cihelná, na jejímž začátku se rozprostírá Hergertova

www.praguecityline.cz

cihelna, kde můžeme navštívit výstavu F. Kafky. Z Vojanových sadů pokračujeme ulicí U Lužického semináře až ke křižovatce na Malostranské náměstí. Křižovatku přejedeme a hned za semaforem pokračujeme Letenskou ulicí až ke vstupní bráně do Valdštejnské zahrady. Vstup je zde bezproblémový a pohodlný. Valdštejnská zahrada je spojena s Valdštejnským palácem, kde je možné si prohlédnou bezbariérovou jízdárnu.

Valdštejnský palác je jednou z prvních barokních staveb v Praze. Nechal si jej jako svojí rezidenci postavit generalissimus císaře Ferdinanda II. vévoda Albrecht z Valdštejna. Valdštejnský palác měl vznosností i rozlohou konkurovat královskému sídlu. Na této monumentální stavbě pražského baroka se podíleli například Italové A.Spezza, G. B.Marini, G.Pieronni nebo N.Sebregondi. Na palác navazuje pavilon - sala terrena - a za ním Valdštejnská zahrada ve stylu barokního francouzského parku. Sala terrena je mohutná sloupová síň zdobená nástropními štuky a obrazy s námětem trojské války, které v letech 1629 - 30 vytvořil Bacio Bianco. Ve dveřích napravo je vybudována umělá krápníková jeskyně. Z tohoto pavilonu je výhled na kašnu s Venušinou fontánou a alej bronzových soch od Adriana de Vriese, považované za vrchol evropského manýrismu. Bohužel jsou to pouze kopie, neboť originály s sebou odvezla roku 1648 švédská armáda jako válečnou kořist. V zadní části zahrady je velký bazén s rybami, v jehož středu stojí de Vriesova socha Herkula. Za bazénem se nachází stará jízdárna, dnes využívaná Národní galerií jako výstavní prostora.

Pokud je otevřen východ ze zahrady do ulice Valdštejnská projedeme jím a vydáme se směrem k metru Malostranská. V opačném případě se musíme vrátit ke vchodu ze strany Letenské ulice a dál pokračujeme k stanici Metra Malostranská, dále pak na Klárov. Naše trasa na tomto místě u autobusové zastávky bezbariérové linky č.3 naše trasa končí.

Technické údaje trasy:

Určeno pro: vzhledem k povrchu komunikace je trasa vhodnější pro elektrický vozík

Povrch cest: převážně historická dlažba (malé dlažební kostky nebo kočičí hlavy), v parcích asfalt nebo udusaný písek

Terén: rovinatý , výjimečně mírné stoupání nebo klesání, pouze vstup do Vojanových sadů má krátké prudší stoupání, chodníky jsou většinou úzké, v některých místech jsou nakloněné směrem do silnice, někde chybí nájezdy na chodníky

Přístupnost bezbariérové MHD:

všední dny - bus č. 133 a 3 (stanice Malostranská) o víkendu - bus. č. 133

WC a občerstvení:

Hotel FOUR SEASONS (jen v případě nutnosti) vstup z ul. Alšovo nábřeží

Kavárna U ČERNÉHO BERÁNKA, vstup z ul. Mostecká

MC DONALD vstup z ul. Mostecká (poplatek 5,-Kč)

Restaurace U VLADAŘE, vstup z Maltézského nám., je zde malý prostor pro manipulaci s elektrickým vozíkem

Restaurace EL CENTRO, vstup z Maltézského nám., malý prostor pro manipulaci s elektrickým vozíkem, vstup na WC úzkou uličkou

Bar Hergertova cihelna ul. Cihelná - kavárna v objektu metra Malostranská, dveře jdou ztěžka otevřít Budova Národní knihovny (Klementina)

Sovovy mlýny, Kampa

Užitečné informace o beazbariérových památkách a zajímavostech na trase:

Klementinum:

Mariánské mán. 5

110 01 Praha 1 - Staré Město

Telefon: 222 220 879

E-mail: klementinum@drever.cz Web: http://www.drever.cz

Prohlídka není přístupná pro vozíčkáře

Valdštejnská jízdárna a zahrada:

Valdštejnská 1

110 00 Praha 1 - Malá Strana

Telefon: 257 073 136 (jízdárna), 257 072 759 (zahrada) Web: http://www.ngprague.cz

NÁVŠTĚVNÍ DOBA: denně 10 - 17 (19)

Vojanovy sady:

U Lužického semináře 17 100 00 Praha 1 - Malá Strana

Telefon: 257 531 839

NÁVŠTĚVNÍ DOBA: denně 10 - 17 (19)

! POZOR:

V ulicích kolem Kampy a Maltézského náměstí doporučujeme jet s elektrickým vozíkem po silnici z důvodu vyčnívajících patníků do chodníků.

www.praguecityline.cz www.praguecityline.com

Prague City Line turistům a návštěvníkům Prahy nabízí:

- Doporučené a přehledně zpracované turistické trasy po Praze
- Tématicky zaměřené turistické průvodce po Praze k volnému stažení v PDF formátu přímo z internetových stránek
- Tématicky zaměřené tištěné turistické průvodce po Praze ZDARMA
- Informace o zajímavým místech, které doporučujeme v Praze navštívit v širokých souvislostech, zpracovaných s originálními texty, řadou kvalitních fotografií doplněných mapami.
- Nabídku a informace o ubytování a dalších službách, které Praha nabízí
- SLEVENKY, průvodce který šetří vaše peníze

kontakt: ROZVOJ CESTOVNÍHO RUCHU o.s. Jagellonská 2428 130 00 Praha 3 Telefon: +420 724 333 242

E-mail: praguecityline@gmail.com